

РЕШЕНИЕ

№ 9391

гр. София, 10.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в публично заседание на 04.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **5056** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 4 във вр. чл. 78, ал. 5 вр. чл.48, ал.1, т.1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. Р. О., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 2275/07.03.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС на РБ, с което на основание чл.48, ал.1, т.1 вр. чл.17, ал.1, т.7 вр. чл. 78, ал. 5 ЗУБ е прекратен предоставения с решение № 11805 от 28.07.2023 г. на председателя на ДАБ при МС на жалбоподателя хуманитарен статут.

В жалбата е посочено, че оспореното решение е издадено в противоречие с материалния закон, тъй като обстоятелството, че не се е снабдил с лични документи не е равностойно на изрично волеизявление за отказ от статут. Изложено е, че това би могло да бъде основание за административна отговорност, но не и за прекратяване на предоставения хуманитарен статут. При тези съображения, се моли решението да бъде отменено.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Ж. от САК, който поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът - председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет чрез юрк. К. оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна.

СГП не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235, ал.2 от ГПК, във вр. с чл.144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С решение № 11805/28.07.2023г. на председателя на Държавната агенция за бежанците е предоставен хуманитарен статут на М. Р. О., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН].

С докладна записка рег. № УП 3415/19.12.2024 г. на служител в Държавната агенция за бежанците, до председателя на Държавната агенция за бежанците, е предложено да бъде образувано производство за прекратяване на предоставения статут на М. Р. О.. Предложението е обосновано с обстоятелството, че чужденецът няма издадени български документи за самоличност, като не е предприел действия за издаването на такива. До чужденеца е била изготвена покана за провеждане на интервю във връзка с образуваното производство, която е връчена по реда на чл.18а, ал.10 АПК.

Въз основа на горното административният орган е издал оспореното решение № 2275/07.03.2025 г., с което на основание чл. 78, ал. 5 във връзка с чл. 17, ал. 1, т. 7 от Закона за убежището и бежанците е прекратен предоставения с решение № 11058/28.07.2023 г. хуманитарен статут на М. Р. О.. В него, след като е изложил обстоятелствата, че чужденецът не е предприел действия по издаване на документи за самоличност и няма запис за данни за преминаване на ГКПП на Република Б. за периода 01.01.2015 г. – 29.01.2025 г., е изложил мотиви, че „чужденецът не се възползвал от предоставената международна закрила и от действията му може да се направи обоснован извод, че същият не желае да се ползва от предоставения му в Република Б. хуманитарен статут, тъй като реално не пребивава на територията на страната“.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена чрез административния орган в преклузивния срок по чл. 84, ал.4 от Закона за убежището и бежанците, от лице с правен интерес, поради което е допустима.

При разглеждане на жалбата по същество, съдът намира същата за основателна.

Решението е издадено от компетентен орган съгласно чл. 78, ал. 5 от ЗУБ - председателя на ДАБ, спазени са изискванията на форма и реквизити на чл. 59 от АПК.

Съдът намира обаче, че решението противоречи на материалния закон и на целта на закона.

Съгласно посоченото в решението основание за отказ - чл. 17, ал. 1, т. 7 от ЗУБ, предоставената международна закрила се прекратява, когато чужденецът недвусмислено се е отказал от това да бъде признат за лице с предоставена международна закрила в Република Б..

Административният орган е приел, че непредприемайки действия по подновяване на личните си документи и като не пребивава на територията на страната, чужденецът „реално не се възползва“ от статута си. Всъщност неясно е защо липсата на данни за преминаване през ГКПП на Република Б. за периода 01.01.2015 г. – 29.01.2025 г. е приета като доказателство, че чужденецът не пребивава в страната. Още повече, че видно от проведеното интервю в производството по предоставяне на международна закрила, същият е заявил, че е влязъл в Р Б. нелегално. При това положение липсата на данни за преминаване през ГКПП не е определяща, тъй като би могла да означава както пребиваване в страната, така и нелегално напускане. В случая е видно, че чужденецът реално ползва статута си чрез самото си пребиваване в страната. На следващо място личните документи имат само удостоверителен характер, без наличието им или актуалността им да е условие за ползването на статута и произтичащите от него права.

Административният орган е приел, че чужденецът недвусмислено се е отказал от това да бъде признат за лице с предоставена международна закрила е заявил, че не желае да се ползва от международна закрила. Съдът намира този извод за тълкуване в противоречие със закона. Разпоредбата на чл.17, ал.1, т.7 ЗУБ изисква този отказ да е в резултат на ясни и активни действия на чужденеца, негово изрично заявление пред ДАБ, че не желае вече да се ползва от закрилата, каквото изрично волеизявление няма в разглеждания случай. А и няма никаква правна и житейска

логика неподновяването на документи, при това такива, които само удостоверяват, а не предоставят правата, или липсата на данни за преминаване през ГКПП на страната, да е равностойно на отказ от самите права.

Действително, чужденецът е проявил безотговорност/бездействие като в твърде дълъг срок не е подновил личните си документи. За това той може да носи административна отговорност по съответния закон, който изисква подновяване на личните документи след определен срок, което обаче е извън компетентността на ДАБ по международна закрила и извън предмета на настоящото производство. Прекратяването на международната закрила не може да средство за налагане на отговорност, а се основава на точно изброени хипотези, разписани в чл. 17 от ЗУБ като настоящата, неправилно приложена, зависи от волята на чужденеца, може да се приложи само при изрично негово заявление в тази посока.

Освен непредприемането на действия за подновяване на личните документи, по делото няма данни, а и не се твърди в оспореното решение и изобщо в производството от административния орган, нито се събраха доказателства за това, чужденецът да е правил пред органа или по друг начин някакво изявление, че не желае повече да се ползва от предоставения му хуманитарен статут, нито че е търсил закрила в друга страна или да се е връщал в страната си на произход.

С оглед всичко изложено по-горе, съдът намира, че жалбата е основателна, оспореното решение е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 2275/07.03.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС на РБ, с което на основание чл.48, ал.1, т.1 вр. чл.17, ал.1, т.7 вр. чл. 78, ал. 5 ЗУБ е прекратен предоставения с решение № 11805 / 28.07.2023 г. на председателя на ДАБ при МС хуманитарен статут на М. Р. О., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН]

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните по реда на чл. 138 от АПК.

Съдия: